

[Statsministeren.]

den oktroj, hvormed det private aktieselskab Nationalbanken i København blev oprettet i 1818. I nationalbankoktrojen hedder det i § 32:

„..... at der altid skal være en embedsmand, som fører navn af kgl. bankkommissær og som sådan står bankbestyrelsen ved siden, hvorhos som ufravigelig regel fastsættes, at denne embedsmands forretninger skal altid være forenede med justitsministerens embede.“

Jeg ved ikke, hvorfor valget faldt på justitsministeren. Jeg må antage, at justitsministeren blev kgl. bankkommissær, fordi det i den daværende situation var mest hensigtsmæssigt. Justitsministeren fortsatte som kgl. bankkommissær i små hundrede år indtil 1915, hvor hvervet blev overført til handelsministeren. Overførslen blev begrundet med, at denne ordning nu fandtes hensigtsmæssig.

Da A/S Nationalbanken i København i 1936 blev afløst af Danmarks nationalbank, var der ingen grund til at overveje nogen flytning af hvervet som kgl. bankkommissær. Havde man ikke allerede tidligere overført hvervet til handelsministeren, ville der have været al mulig grund til at gøre det ved denne lejlighed. Der var behov for det snævraste samarbejde mellem handelsministeriet og nationalbanken. Det var i disse år valuta- og importpolitikken, som var i forgrunden. I dag spiller valuta- og importpolitikken ikke samme rolle som i 1930'erne. Valutakurspolitikken er lagt fast gennem vort medlemskab af Den internationale Valutafond, og importpolitikken er i løbet af den sidste halve snes år gradvis trådt i baggrunden som led i den udvikling, der har fundet sted i det internationale økonomiske samarbejde, og som herhjemme senest har fundet udtryk i vor tilslutning til frihandelsområdet og i ændringerne i valutaloven og toldloven. Samtidig er finans- og pengepolitikken kommet i centrum. Det ærede medlem vil i nationalbankens beretninger kunne se, i hvor høj grad banken interesserer sig for finanspolitikken, og i finansministeriet er man også opmærksom på sammenhængen mellem finans- og pengepolitikken.

I dag er situationen den, at den minister,

hvis virksomhed har den største og mest direkte indflydelse på de vilkår, nationalbanken arbejder under, og som samtidig er mest interesseret i at være orienteret om nationalbankens virksomhed, ikke længere er handelsministeren, men finansministeren. Denne situation har bestået igennem flere år og ser ud til at skulle blive af længere varighed, og den overførsel af hvervet som kgl. bankkommissær, der har fundet sted, fra handelsministeren til finansministeren, er derfor ligesom overførslen i 1915 fra justitsministeren til handelsministeren kun en tilpasning til de ændrede forhold. Den er med andre ord foretaget med henblik på at styrke samarbejdet mellem finansministeren og nationalbanken og vedrører ikke nationalbankens selvstændige stilling.

Henry Christensen: Jeg takker den højtærede statsminister for den historiske fremstilling af udviklingen omkring stillingen som kgl. bankkommissær og hans forhold til nationalbanken. Derimod er jeg ikke særlig glad for den begrundelse, den højtærede statsminister gav for den disposition, som statsministeren netop nu har truffet. Den begrundelse, den højtærede statsminister gav, var i høj grad præget af, at statsministeren lagde et betydeligt større indhold i stillingen som kgl. bankkommissær, end det efter nationalbankloven har været hensigten, og jeg synes, det vil være af betydning, om den højtærede statsminister over for det høje ting vil klare, om det er hans mening med den begrundelse, han har givet, at finansministeren ved at blive kgl. bankkommissær skal have nogen som helst anden beføjelse over for nationalbanken end blot den at føre det fornødne tilsyn med, at de fastsatte regler overholdes.

Jeg synes også, at når den højtærede statsminister lægger det nærmere indhold i den ændrede disposition, der for mig må give anledning til megen ængstelse for, hvad betydningen heraf vil blive, vil det være af værdi også på baggrund af de drøftelser, vi har haft tidligere i tinget, om den højtærede statsminister vil oplyse tinget om, hvorvidt han også har haft de to små regeringspartiers tilslutning til at foretage den ændring, der her er sket.